

EU:N TEKOÄLYASETUKSEN KANSALLISEN TOIMEENPANON TYÖRYHMÄ, 19. KOKOUS

Aika Perjantaina 7.2.2025
klo 13-15

Paikka Teams

Läsnä Sami Kivivasara, TEM (pj)
Antti Helin, VM (poistui klo 14.43)
Miikka Hiltunen, OM
Kirsi Miettinen, LVM (poistui klo 13.59 kohdassa 4a)
Merja Mustonen, STM (poistui noin klo 14.55 kohdassa 4b)
Amanda Mäkelä, OM (saapui noin klo 14 kohdassa 4a)
Victor Nyberg, OKM
Tomi Paavola, LVM
Emma Patovuori, SM (poistui klo 14.50 kohdassa 4b)
Aino Salmi, SM
Outi Äyräs-Blumberg, STM
Nathalie Dahl, TEM (sihteeristö)
Maria Hauptmann, TEM (sihteeristö)
Lasse Laitinen, TEM (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista muutoksitta.

3. Edellisen 21.1. pidetyn kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päivitettiin osallistujalista ja hyväksyttiin.

4. Keskusteluasia: HE-luonnokseen tehdyt muutokset

a. Yleisesti ja asiakohdittain, sis. tekoälyjärjestelmän määritelmä, päällekkäiset toimivaltuudet, vaikutusten arviointi (sis. organisatoriset vaikutukset lausuntojen pohjalta)

Vaikutusarvio-osioon jäsenet eivät olleet ehtineet vielä tutustua. HE-luonnos on tarkoitus laittaa käännökseen ensi keskiviikkona. OM:n laintarkastus oli antanut 6.2. alustavan tarkastusluonnoksen, mikä on erittäin hyvä asia HE-aikataulun kannalta. Ruotsinkielinen laintarkastus on kuitenkin aloittamatta. JTS-prosessilla on yhtymäkohtansa aikatauluun.

Virhe. Tuntematon asiakirjan ominaisuuden nimi.

Dahl esitteli valmisteltuja muutoksia ja niistä keskusteltiin. Nämä liittyivät mm. tekoölyjärjestelmän määritelmään (joka tulee asetuksesta), mahdollisesti päällekkäisiin toimivaltuuksiin ja vaikutusten arviointiin, myös lausuntojen pohjalta.

Mm. Fimean kanssa on keskusteltu, soveltavatko he valvontatehtävissä markkinavalvonta- vai sektorilainsäädäntöä. Yleisesti kuvattuna markkinavalvonta-asetuksessa säädetään, että mikäli asiasta on yhdenmukaistamislainsäädäntöön kuuluvaa erityislainsäädäntöä, jossa asiasta säädetään tarkemmin, niin sovelletaan tätä sektorikohtaista erityislainsäädäntöä. Vaikuttaa perusteluihin ja pykälään, jossa tämä järjestys on tuotava esille.

Järjestelmämääritelmäosiota on pyritty selkeyttämään asetuksen antamissa rajoissa. Tuotu asetuksesta lisää kuvausta. Samoin komission nyt antamat ohjeistukset antavat tukea. Muillakin muutoksilla ja tarkennuksilla on pyritty lisäämään oikeusvarmuutta.

Lukua 2.4 liitteen III alojen viranomaisista on muokattu ja selkeytetty, jotta sen tarkoitus olisi selvä. Perusoikeuksia suojeleviin viranomaisiin (art 77) on tehty päivityksiä. Nykytilaan on lisätty ilmoittajan-suojelulaista, joka koskee myös tuoteturvallisuutta. Uutena osiona tekoölyn käyttö julkisessa hallinnossa.

Viranomaisten yhteistyölle ei ole erityistä veloitetta. Tällaista ei ole markkinavalvontalaissakaan, vaan tarve yhteistyölle sekä kansallisesti että EU-tasolla ja kansainvälisesti on luontaista ja sisältyy markkinavalvonnan toimintaperiaatteisiin.

Ei olla säätämässä yksiselitteistä "marssijärjestystä", jos useampi viranomainen on toimivaltainen. Käytännön tapaukset voivat olla hyvin moninaisia. Tietoa siitä, että tämä olisi ollut käytännössä varsinainen ongelma, ei ole. Pykälätasolla keskitetyllä yhteyspisteellä on koordinaatiotehtävä, mikä auttaa.

Pääasiallisten vaikutusten osalta on päivitetty vaikutukset viranomaisiin ja valtionaloutta koskevaa osiota muokataan vielä. Myös yritysvaikutusosiota ja vaikutuksia kansalaisiin on muokattu hieman mm. lausuntopalautteen perusteella. Samoin vaihtoehtoisia toteuttamistapoja on muokattu.

b) Säätämisyjärjestysperustelut: soveltamisala ja 13 § Valvonnan toimivaltuudet

Keskusteltiin vaihtoehdosta selkeäksi pykälämuotoiluksi soveltamisalassa eduskunnan ja valtiopäivätoiminnan osalta. Eduskunnan ja ylimpien laillisuusvalvojen osalta säätämisyjärjestelyperusteluita tarkennettu. On mahdotonta tai ainakin hyvin vaikeaa määritellä, milloin eduskunnan kanslian asema liittyy valtiopäivätoimintaan ja milloin ei. Perustuslakivaliokunnan tietosuojalausunnosta on saatu selkänöjää sille, että valvontaa ei sovelleta ylimpiin laillisuusvalvojiin, mutta on kuitenkin epävarmuustekijöitä, joita on tuotu esille perusteluissa. Olisi perusteita sille, että HE vietäisiin perustuslakivaliokuntaan, mutta eduskunta päättää.

Seuraamusosiota on muutettu pykälämuutosten myötä (13 § markkinavalvonnan toimivaltuudet). Lisäksi perusteluita tietosuojan osalta kehitetty esim. finanssivalvonnan tietojensaannin osalta.

5. Tiedoksi: Ohjeistus kielletyistä käytännöistä ja tekoölyjärjestelmän määritelmästä

Otettiin tiedoksi komission kummastakin asiasta julkaisema ohjeistus.

6. Muut asiat

Keskusteltiin mahdollisuudesta liittää liitelakeja myöhempään, tekoölyn sääntelyn testiympäristöön liittyvään hallituksen esitykseen (ns. HE 2).

7. Kokouksen päättäminen

Pj päätti kokouksen klo 15.02.